

Kamatswap Megállapodás

A termék lényege

A kamatswap ügylet (Interest Rate Swap - IRS) olyan fedezeti eszköz, amelynek segítségével lehetőség nyílik az éven túli kamatkockázat kezelésére. Az ügylet során egy előre meghatározott tőkeösszegre vonatkozóan a jövőben esedékes kamatfizetések cseréjére kerül sor.

A kamatcsere típusai az alábbiak lehetnek:

- fix kamatot - változó kamatra
- változó kamatot - fix kamatra
- változó kamatot - változó kamatra, eltérő bázison (például 3 hónapos BUBOR-t 6 hónapos BUBOR-ra)

Kinek ajánljuk?

A cserének több célja lehet a várt kamatváltozások irányától, illetve a pozíciótól függően:

- Hitelfelvevői pozíció esetén a kamatswap segítségével kivédhető a kamatok emelkedéséből eredő költségnövekedés.
- Befektetői pozíció esetén a kamatswap révén a csökkenő kamatoknál magasabb kamatot lehet elérni.

Előnyei:

- A kamatswap segítségével a piaci kamatok változásával kapcsolatos várakozásainknak megfelelő kamatkockázati pozíció gyorsan, rugalmasan kialakítható anélkül, hogy ehhez a hitelek és betétek fennálló szerkezetén változtatnánk.
- A swap ügylet kötésével a jövőbeli kamatmozgásokkal szemben élvezhetünk védelmet.
- A fennálló kamatpozícióból eredő bizonytalanság kezelhető, ezáltal a kivettségből fakadó jövőbeli pénzáramlások tervezhetővé válnak.
- Az eszköz-forrás gazdálkodás számára a kamatswap segítséget nyújt a kamatkockázati pozíció átárazási szerkezetének változtatásához azáltal, hogy a bevételek és a források lejáratai összeegyeztethetővé válnak.
- A kamatswap a futamidő alatt egy ellentétes ügylettel bármikor lezárható.
- A kamatswap keretén belül a tőkeösszeg csak a kalkuláció alapjául szolgál, a tőkeösszeg cseréjére nem kerül sor. Ha azonos napra azonos devizanemben mindkét félnek fizetési kötelezettsége van, akkor csak a különbség kerül ténylegesen elszámolásra (netting).

Kockázatai:

- Csökkenő kamatok esetén a kamatswap ügyletben a fix kamatot fizető félnek – a swap vevőjének – a piaci kamatláb mértékét meghaladó finanszírozási költsége merülhet fel, illetve növekvő kamatok esetén a kamatswap eladója a piaci kamatnál kisebb kamatra tesz szert.
- A kamatswap lejárat előtti lezárása az aktuális piaci körülményektől függően jelentős veszteséggel, vagy nyereséggel járhat

A kamatswap megállapodás legfontosabb elemei

Devizanem:	Az ügylet devizaneme
Referencia összeg:	Az az összeg, mely az elcserélt kamatok kiszámításának alapjául szolgál. Minimum 1.000.000 euró, vagy annak megfelelő más deviza.

Amortizáció:	Ha a referencia összeg változik a futamidő alatt, akkor rögzíteni szükséges minden egyes kamatperiódus referencia összegét
Induló dátum:	Az első kamatperiódus induló napja, mely lehet az üzletkötést követő második munkanap, vagy ettől eltérő későbbi dátum is
Futamidő, lejárat:	Az ügylet futamideje, mely általában 2 évtől indul, és devizanemtől függően 10-15 évig terjedhet.
Kamatperiódus hossza:	Az a periódus, mely elteltével a kamatcserék megtörténnek, jellemzően 3, 6, vagy 12 hónap
Kamatszámítás módja	Mind a fizetett, mind a kapott kamatok kiszámításánál rögzíteni kell a kamatszámítás módját, mely lehet egy fix ráta, vagy egy változó ráta. A változó ráta esetén a felek megállapodnak a referencia kamatban, mely jellemzően az adott devizanem piaci benchmarkja, mint például 3 hónapos EURIBOR.
Kamatszámítási konvenció:	Az időarányos kamat kiszámításához használt konvenció (mint például ACT/360, ACT/ACT, ACT/365, stb.)

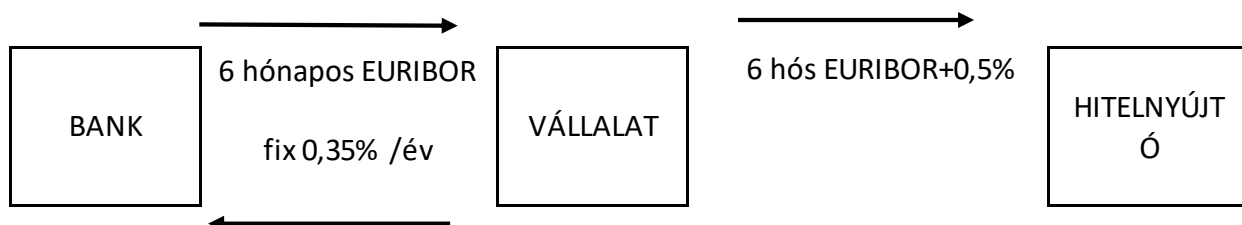
A kamatswap termék igénybevételének feltételei

- A „Keret-megállapodás tőzsdén vagy más szabályozott piacon kívüli származékos ügyletek létrehozására” nevű keretszerződés előzetes megkötése
- A keret-megállapodás rendelkezéseinek megfelelően szabad üzletkötési limit és óvadékrendelkezésre állása
- MIFID megfelelési és alkalmassági teszt és EMIR nyilatkozatok megtétele
- Érvényes LEI kód megléte
- HUF fizetési számla megléte
- Tranzakciónként 1.000.000 EUR-nak megfelelő minimum kötési összeg

PÉLDA – Hitelfelvevői szempontból

- A vállalat egy projektjének finanszírozásához 1.000.000 EUR változó kamatozású hitelt vett fel, amelynek végső lejáratig fennmaradó futamideje 3 év. A hitel kamatfizetése félévente utólag történik. A hitel kamata a 6 havi EURIBOR+ 0,5% p.a.
- A vállalati treasurer az EURIBOR emelkedésétől tart, ezért úgy dönt, hogy az esetleges kamatemelkedés elleni védelem gyanánt a projekt számára kedvező, illetve a projekt által még elviselhető szinten fixálja a fennmaradó futamidőre a finanszírozás kamatát. Az euró 3 éves swap kamat 0,35%.
- A vállalat tehát 3 éves kamatswap-ot vásárol a banktól, amelynek keretében fix 0,35%-os kamatot fizet és változó kamatozást – EURIBOR-t – kap félévente, a hitel kamatmegállapítási időpontjaival összeegyeztetetten.

A vállalat a kamatswap révén a változó kamatozású hitelét egy fix 0,35%+0,5%-os kamatozású hitelre transzformálja.

A következő táblázat a kamatswap cash flow-ját mutatja, azzal a feltételezéssel, hogy a 6 hónapos EURIBOR a hitelnyújtáskor -0,50% és a következő periódusokban emelkedik.

Periódusok	Swap				Hitel		Fizetendő	
	EURIBOR (%)	Változó	FIX	Swap eredmény	Hitel kamata	Nettó hitel költség	Swap nélkül	Swappal
1	-0,50	-2 500	1 750	-4 250	-1 750	2 500	0	4 250
2	-0,20	-1 000	1 750	-2 750	-250	2 500	1 500	4 250
3	0,35	1 750	1 750	0	2 500	2 500	4 250	4 250
4	0,70	3 500	1 750	1 750	4 250	2 500	6 000	4 250
5	1,10	5 500	1 750	3 750	6 250	2 500	8 000	4 250
6	1,50	7 500	1 750	5 750	8 250	2 500	10 000	4 250
Összesen				4 250	19 250	15 000	29 750	25 500

A táblázat jól mutatja, hogy ha bekövetkezik a kamatszint emelkedése, akkor az ügyfél magasabb kamatot lenne kénytelen fizetni a változó kamatozású forrása után, a kamatswap cash-flowja azonban – amit a banktól kap az ügylet keretében – kompenzálja a kamatszint emelkedéséből eredő többletköltségeket.

A fedezeti művelet során az ügyfél lemond a 6-hónapos EURIBOR esetleges csökkenéséből adódó költségcsökkenésről és a kamatswap révén kamatköltségeit 0,85%-os szinten fixálja. (A példa actual/360 bázist alkalmaz)

PÉLDA – Befektetői szempontból

- Forint befektetési portfolióval szemben a befektető minimum hozamelvárása 2,0%. A portfolió manager 200.000.000 Forint, 6 havi BUBOR-hoz kötött változó hozamú befektetést eszközöl. A portfolió manager a rövid lejáratú hozamok csökkenésétől tart, ezért szeretné a befektetés kamatkockázatát lefedezni.
- A 2 éves swap ráta 2,00%, a 6 havi BUBOR az ügylet megkötésének pillanatában 1,35%.
- A portfolió manager két éves kamatswap-ot ad el a banknak, amelynek keretében a mindenkor 6 havi BUBOR változó kamatot fizet és 2,00%-os fix kamatot kap.

A portfolió manager a befektetését a kamatswap ügylet révén fix éves szinten 2,00% hozamú befektetéssé transzformálja.